



ย่างเข้าฤดูหนาว...
“แก้มะกรูด” อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี นับเป็นอีกแหล่งท่องเที่ยวฤดูหนาวที่มีบรรยากาศและสภาพใกล้เคียง จ.เชียงใหม่ รวมทั้งมีการปลูกพืชเมืองหนาวต่างๆ ได้ผลเป็นอย่างดี โดยเฉพาะสตอเบอรี่ ที่สามารถสร้างช่องทางอาชีพสร้างรายได้ และเปิดรับการเข้าถึงในสังคม ทำให้ชุมชนกะเหรี่ยงยิ้มได้ ฟังพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ตามหลักพึ่งพาป่า และการดำรงอยู่อย่างพอเพียง แต่หากย้อนไปในปี 2546...



แก้มะกรูดและบริเวณโดยรอบนี้ยังเป็นภูเขาหัวโล้น ที่เชื่อมต่อกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง มรดกโลก เป็นที่อยู่อาศัยและเป็นที่พักพิงของสัตว์ป่า การเกษตรเชิงเดี่ยวของชาวกะเหรี่ยง เช่น ไร่มันสำปะหลัง ไร่ถั่ว ไร่ข้าวโพด และสับปะรด ซึ่งต่างพากันรุกไล่กลืนเข้าไปตัดไม้ทำลายป่าในเขตป่าสงวนฯ จนกระจายวงกว้างไปอย่างต่อเนื่อง กระทั่งทางราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามาดูแลบริหารจัดการป่าสงวนฯ โดยร่วมกับจังหวัดอุทัยธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) อุทัยธานี มูลนิธิปิดทองหลังพระ เข้ามาช่วยกันบูรณาการพัฒนาคูณภาพชีวิตชาวกะเหรี่ยง ด้วยการนำศาสตร์พระราชาร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นหลักในการดำรงชีวิตได้อย่างพอดี พออยู่ และพอเพียง รวมถึงการรู้จักพึ่งพิงป่าและธรรมชาติ

แนะนำช่องทางสร้างอาชีพและรายได้ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างไม่เดือดร้อนและมีความสุข



‘แก้มะกรูด’ บุคศาสตร์พระราชาร่วม ‘โคก-หนอง-นา’ โมเดล



พอมิ พอกิน ได้อย่างมีความสุข ในการนำศาสตร์พระราชาร่วม “หลุมขนมครก” และ “โคก-หนอง-นา โมเดล” มาร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาสู่ออกแบบพื้นที่ 1 พื้นที่ จำนวน 23 ไร่ ในการทำให้พื้นที่สามารถเก็บน้ำฝนไว้ใช้ได้ถึง 100% โดยมีการคำนวณปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมา รวมไปถึงน้ำสำหรับการบริโภคและปลูกข้าว ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของเกษตรทฤษฎีใหม่ และการนำศาสตร์พระราชามานำมาบริหารจัดการ ดิน น้ำ ป่า มาใช้เพื่อฟื้นฟูระบบ



นิเวศ และป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่นในการนำดินที่ขุดจากหนองมาทำโคก คือ การขุดหนองคดโค้ง เพื่อเพิ่มพื้นที่รอบหนอง และเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยของปลา การขุดคลองไส้ไก่ เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่ การยกหัวคันนาสูง เพื่อกักเก็บน้ำฝน การทำน่าน้ำลึกโดยใช้ระดับน้ำในท้องนาควบคุมวัชพืช และศัตรูพืช หลุมขนมครก เมื่อนำมาปฏิบัติจะแตกต่างตามพื้นที่ลุ่ม และ

พื้นที่สูง แบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือในพื้นที่ลุ่มใช้รูปแบบโคก-หนอง-นา โมเดล ในพื้นที่สูงใช้การเปลี่ยนเขาหัวโล้น เป็นเขาหัวจุก “วันนบ” ในวัย 55 ปี เล่าว่า เมื่อก่อนก็มีความคิดเหมือนคนทั่วไป คืออยาก จะรวย รุ่งตามคนอื่น ทำข้าวโพด ทำมัน ทำเกษตรแบบเชิงเดี่ยวมาโดยตลอด จนวันหนึ่งมานอนคิดว่า ถ้าเรายังทำอยู่แบบนี้ไปตลอด เราได้เงินมาแล้วจะ เอาให้มันเยอะไปเรื่อยๆ แล้วคำว่าพอเพียงนี้เราได้เอามาใช้แล้วหรือยัง แล้ว ก็กลับมาคิดว่า คำว่าพอเพียง ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระองค์ท่านจะทรงพูดอยู่ เสมอว่า ให้ตั้งอยู่ในความพอเพียง แต่เรากลับไม่ได้เป็นเช่นนั้นเลย ได้เงินมาก ่อหนึ่งแทนที่จะสบาย แต่กลับเกิดความคิดที่ว่า เต็มตัวต้องกลับไปเอามาให้ ได้ก็ก้อนใหญ่กว่าเดิม เพื่อสู้แข่งในวงการในสังคมของเรา ซึ่งในตอนนั้นคิดว่า ถ้าเรายู่อย่างนี้ตลอดคงมีความสุขไม่เจอ ก็คงจะเหนื่อย

“เลยเริ่มลุกขึ้นมาศึกษาแนวพระราชดำริของพระองค์ท่าน จนพอศึกษา อย่างจริงจัง พอเรียนรู้ไปเรื่อยๆ จะรู้ว่าทุกคำพูดของพระองค์ท่าน มันไม่มี ข้อไหนเลยที่ไม่ใช่ความจริง เลยทำให้เปลี่ยนจากความคิดที่ว่าหวังจะร่ำรวย ไม่ อีกแล้ว จะลองทำตามหลักของพระองค์ท่านดู โดยเริ่มจากพอมิ พอกิน แบ่ง บัน ให้คนรอบตัวเราก่อน

“และในความโชคคือนั้นมูลนิธิปิดทองหลังพระได้เข้ามาในช่วงนั้น พอดี ทำให้เราได้มีโอกาสเข้าไปเรียนรู้ศึกษาเพิ่มเติม ทำให้มันใจได้ว่าตัวเรา จะต้องเป็นตัวเรา จะต้องพึ่งพาตัวเองให้ได้ในตามหลักที่พระองค์ท่านวาง ไว้ว่า เราจะต้องพึ่งพาตัวเองให้ได้ ไม่ต้องอยู่ในความประมาท ซึ่งตอนนั้นพอดี เข้าไปศึกษาแนวทางวิถีคิด ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้บรรลุความ สำเร็จตามที่เราวางไว้ ซึ่งก็ได้เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิปิดทองหลังพระเข้ามาเป็น ที่เลี้ยงในหลายๆ อย่าง ให้ความรู้ มีโอกาสเข้าไปศึกษาหลักกิจกรรมธรรมชาติ เพิ่มเข้ามาอีก

“จากนั้นได้นำหลักและความรู้ทุกอย่างที่ได้มาปรับปรุง มาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตของเรา ซึ่งมันสามารถแก้ได้ทุกชนชั้น แต่คนส่วนใหญ่หลายๆ คนอาจ จะคิดว่า เศรษฐกิจพอเพียงจะเอามาใช้ได้แค่การทำเกษตรเท่านั้น ซึ่งจริงๆ มันสามารถนำไปใช้ได้กับทุกชนชั้น ทุกธุรกิจ ทุกผู้คน ทุกวันนี่พอทำอะไรไป เหนื่อยๆ ยังรู้สึกเหมือนพระองค์ท่านกำลังมองเราอยู่ ยิ่งทำให้มันใจและมี กำลังใจว่าเราต้องทำตามแนวคิด ตามหลักพระราชดำริของพระองค์ท่าน อย่าง ที่เรที่ตั้งใจไว้แล้วว่าจะเดินตามรอยของพ่อ

“ถามว่าทุกวันนี้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นไหม อย่างแรกที่เห็นได้ชัดเลยชีวิต เรายังมีความสุข พอใจ เรายังมีความสุข เราจะกิน จะนอน จะคิดอะไร ทุกอย่างมัน จะตามเราหมดเลย อย่างเช่น พืชผลของเราที่มี พระองค์ท่านบอกว่าย่าเปลือยดินให้หมดดิน เพราะ ดินคือรากฐานของการที่เราจะสร้างอาหาร เราจะ ปลูกพืชขึ้นมาให้ได้กิน เราก็ทำตามแนวที่ได้เรียน รู้มา โดยเอาฟางมาหมักดิน พอดินมันดีขึ้นเราจะ ปลูกอะไรพืชผลมันก็ดี ซึ่งหลักของพระองค์ท่าน พูดเท่าไรก็ไม่หมด และทุกหลักนั้นสามารถนำไป ใช้ได้จริงทุกประการ”

“วันนบ” ตั้งท้ายว่า อยากจะฝากให้ทุกคน ลองศึกษาแนวคิดและหลักคำสอนของพระองค์ ท่านดู แล้วจะรู้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่พระองค์ท่านตรัสไว้ คือความจริงและใช้ได้จริงทุกประการ ทุกคำที่ ท่านพูดบางทีเราอาจจะคิดว่าเป็นคำธรรมคำๆ แต่หากนำคำพูดเหล่านั้นกลับมาคิดแล้ว เราจะรู้

ได้เลยว่ามันคือความจริง เหมือนพระองค์ท่านได้รู้แล้ว ต่างประเทศยังต้อง ส่งคนเข้ามาศึกษาศาสตร์พระราชาร่วมของเรา แล้วทำไมคนไทยเราจะไม่เห็น คุณค่าของศาสตร์พระราชาร่วมของพระองค์ท่าน

ศิริวัฒน์ วรศิริ